

1.13.

**№97 ЖАЛПЫ ОРТО БИЛИМ БЕРҮҮ
ОРТО МЕКТЕБИННИН ПСИХОЛОГ –
ПЕДАГОГУНУН КЫЗМАТТЫК
НУСКАМАСЫ**

МАКУЛДАШЫЛДЫ

Өндүрүштүк көнешменин

№ 1 - тоңтомуш

«30» август 2022-ж.

БЕКИТЕМ

№97 жалпы орто билим берүү мектебинин директору

З.Э. Жээнтева

«30» август 2022-ж.

№97 жалпы орто билим берүү орто мектебинин **психолог – педагогунун кызматтык нускамасы**

1. Жалпы жобо

Бул кызматтык түшүндүрмө Кыргыз Республикасынын Билим берүү мыйзамына жана эмгек кодексине ылайыкталып, окуу жайдын психолог – педагогунун квалификациясынын мунөздөмөсүнүн негизинде иштелип чыгып, мектеп директорунун буйругу менен бекитилет.

1.1 Психолог-педагог мекеменин директору тарабынан кызматка алынат жана бошотулат.

1.2 Психолог-педагог жогорку же орто психологиялык билим деңгээлине ээ болушу керек же болбосо жогорку же орто педагогикалык билими болуп кошумча «Психология» кесибине ээ болгон шайкештик күбөлүгү менен кабыл алынат.

1.3 Психолог-педагог түздөн түз директорго баш ийет.

1.4 Өзүнүн жумушунда психолог-педагог Кыргыз республикасынын Конституциясына жана мыйзамдарына, ошондой эле Өкмөттүн чечимдерине, актыларына Билим берүү министрлигинин жана шаардык, райондук бөлүмдөрдүн буйруктарына ошондой эле башка мамлекеттик кызматтардын ден соолукту коргоо, эмгекти коргоо, социалдык коргоо, өрт коопсуздугу, техникалык коопсуздук, эмгек кодекси, жарандын кодексинин ж.б.у.с. мамлекеттин юридикалык-укуктук актылардын негизинде ишин алыш барат. Психолог- педагог иштеген мекеменин Уставынын жана ички эмгек тартибин, директордун буйруктары өз ишине ушул кызматтык түшүндүрмө аркылуу ишке ашырат. Психолог-педагог балдар менен иштөөдө ООНдун балдарды коргоо конвенциясынын бузбай коргойт.

2. Функциясы

Психолог-педагогдун башкы иштөө багыттары төмөнкүлөр:

2.1 Окуу тарбия ишинде окуучуларга жана мугалимдерге психологиялык жардам жана колдоо көрсөтүү.

2.2 Социалдык адаптациянын алдын ала профилактика жүргүзүү.

2.3 Окуучуларга, алардын ичинен өзгөчө муктаждыктарга психологиялык жардам көрсөтүү. Мугалимдерге жана окуу жайдын башка тармактарында кызмат кылган кызматкерлерине түшүндүрүү иштерин жүргүзүү.

3. Кызматтык милдеттер

Психолог-педагог төмөндөгүлөргө милдеттүү:

3.1 Окутуу жана тарбиялоо процессине учурунда жалпы окуучулардын психологиялык, соматикалык жана социалдык ақыбалын коргоп, жакшыртып турганга бүт кесиптик иш аракетин жумшоого милдеттүү.

3.2 Кыргыз республикасынын мыйзамдарынын жана Балдар укугун коргоо конвенциясынын негизинде окуучулардын укугун коргоого милдеттүү.

- 3.3 Мекеменин социалдык абалын жакшыртуу үчүн жана адаптациялоого кыйынчылык туудурган маселелерди алдын алуу үчүн атайын иш чараларды уюштурууга милдеттүү.
- 3.4 Окуучулардын инсандык өнүгүү өсүү процессине тоскоол болуп жаткан факторлорду аныктоого жана ошолорду жоюу максатында психологиялык жардам көсөтүүгө милдеттүү.
- 3.5 Жалпы мектептин окуучуларына, мугалимдерге жана ата-энелерге белгилүү бир психологиялык кыйынчылыкка жардам көрсөтүүгө милдеттүү.
- 3.6 Акыркы илимий техникалык жетишкендиктердин жана санараптик технологиялардын жардамы менен психологиялык диагностика жүргүзүүгө милдеттүү.
- 3.7 Психологиялык, педагогикалык, курактык психологиялык жана мектептик гигиена илимдеринин жетишкендиктерине таянып алып диагностикалык, консультативдик иштерди жүргүзүүгө милдеттүү.
- 3.8 Керектүү мамлекеттик иш-каналдар үчүн психологиялык-педагогикалык чечим чыгарып берүүгө милдеттүү.
- 3.9 Мектептин иш кагаздарын ирээттүү жүргүзүп аны жалаң гана кесиптик кызыкчылыгында жүргүзүүгө милдеттүү.
- 3.10 Билим берүүдөгү өздөштүрүү жана коррекциялоо программасын түзүүдө жана пландаштырууда окуучуларды жыныстык, курактык ж.б. өзгөчөлүктөрүн эске алуу менен түзүлгөндүгүнө көзөмөл жүргүзүп, анын мамлекеттик стандартка туура келээрин аныктоого милдеттүү.
- 3.11 Окуучуларга кесиптик багыт берүүгө милдеттүү.
- 3.12 Мектеп мугалимдердин, окуучулардын жана ата-энелердин маданиятын калыптандырууга милдеттүү.
- 3.13 Социалдык, психологиялык жоопкерчилигин жогорулатуу багытында мугалимдер жана окуучулар арасында жашоо турмушта психологияны колдонуу үчүн консультацияларды өткөрүүгө милдеттүү.
- 3.14 Окуу тарбия иштерине жана педагогикалык кеңешмеге, методикалык иш чараларга катышып, алардын чечимдерин ата-энелер чогулуштарына катышып, чечмелеп түшүндүрүп берүүгө милдеттүү.
- 3.15 Кыргыз республикасынын билим берүү тармагынын дагы башка багыттарды жана чектөө актыларын билүүгө, заманбап педагогикалык технологияларды, конфликттик окутууну билүү, учурдагы технологиялык диагностиканын себептерин, аларды жоюу жана алдын алууга, компьютердик каражаттар менен иштөөнү билүүгө милдеттүү.
- 3.16 Өрт коопсуздукун сактоо, техникалык коопсуздуктуу сактоо эрежелерин билүүгө милдеттүү.
- 3.17 Окуу тарбия процесстерин жакшыртуу максатында сунуш киргизип тuruуга милдеттүү.
- 3.18 Системалык түрдө өзүнүн кесиптик билим дөңгээлин жогорулатып тuruуга милдеттүү.
- 3.19 Мектепте жана коомдук жерлерде өзүн өзү алып жүрүүсү этикалык нормадан чыкпай педагогдун жүрүм турумуна шайкеш алып жүрүүгө милдеттүү.
- 3.20 Мектептин ички өздүк эмгек тартибинин эрежелерин сактоого милдеттүү.

4. Укугу

Психолог-педагогдун укуктары:

- 4.1 Уставынын негизинде мектептин башкаруу иштерине катышууга укуктуу.
- 4.2 Кесиптик ар намысын коргоого укуктуу.

- 4.3 Өзүнүн атына жазылган арыз менен таанышууга жана аларга түшүндүрмө берүүгө укуктуу.
- 4.4 Психологиялык-педагогикалык норма менен кесиптик этикет бузулуп, Кызматтык-тартиптик теришириүү учурунда өзүн өзү же адвокаттын жардамы менен коргоого укуктуу.
- 4.5 Кызматтык-тартиптик теришириүүнү жабык жашыруун иликтөөнү сураганга укуктуу. КР мыйзамдарына каршы келбесе.
- 4.6 Психологиялык педагогикалык методдору жана методикаларды иштөөдө эркин өз ою менен тактоого укуктуу.
- 4.7 Кесиптик дөңгээлин өнүктүрүүгө укуктуу.
- 4.8 Аттестациядан өз каалосу менен өтүүгө жана категориясын жогорулатууга укуктуу.
- 4.9 Психологиялык иш-чараны жүргүзүү үчүн тиешелүү бардык каражаттарды мектеп директорунан камсыз кылып берүүсүн талап кылууга укуктуу.
- 4.10 Жалпы мектеп кызматкерлеринин (мектеп администрациясын, ашкана кызматкерлеринин, коопсуздук кызматкерлеринин) план боюнча жана жыл ичинде пайдалы болгон койгөйлөрдү чечүү максатында психологиялык абалын аныктап, психологиялык изилдөө жүргүзүүгө укуктуу.
- 4.11 Мектеп ичиндеги экзамендерде, Мамлекеттик аттестациялоодо окуучуларга психологиялык колдоо көрсөтүү үчүн катышууга укуктуу.
- 4.12 Мектепке окуучуларды, педагогдорду жана башка кызматкерлерди кабыл алууда мектептин өнүгүүсүнүн жакшыртуу максатында психологиялык абалын аныктап мектеп директоруна тиешелүү сунуштама берүүгө укуктуу.
- 4.13 Сабак өтүүдө окуучунун жеке аброюна тескери айткан мугалимдерди жана кураторлорду ээлеген кызматтык ордунан бошотуу боюнча мектеп директоруна сунуштама берүүгө укуктуу.
- 5. Жоопкерчилик**
- 5.1 Психологиялык-педагогикалыкиш чаралар учурунда жалгыз же топ менен сыйноодон өтүп жаткан окуучулардын ден соолугуна, укугуна, эркиндигине жооптуу.
- 5.2 Өзүнүн ишин себеби жок аткарбай же так аткарбай койгондугу үчүн, директордун тапшырмасын, Уставдагы же ички эмгек тартибин бузгандыгы үчүн, ушул кызматтык түшүндүрмөнүн ичиндеги милдеттерин аткарбай койгондугуна психолог-педагог тартиптик жоопкерчиликтөө эмгек кодексинин негизинде тартылат.
- 5.3 Бир эле жолу окуучуга күч колдонуп же психикалык басым жасоо кездешсе анда КР мыйзамдарына ылайык психолог-педагог жумуштан кесиптик тартиптик текшерүүсү жок эле бошотулат.
- 5.4 Психолог-педагог өзүнүн карамагына колдонууга берилген көңсенин буюмдарына, оргтехникага жана мектептин иш кагаздарына жооптуу.
- 5.5 Мектептин директору бекиткен график менен иштейт.
- 5.6 Ишин жылдык план менен жүргүзөт. Планын окуу жылдын башында директорго бекиттирец.
- 5.7 Окуу жылдын аягында директорго жыл ичиндеги аткарылган иштери боюнча отчетун кагаз түрүндө тапшырат.
- 5.8 Системалык түрдө өзүнүн кызматына байланыштуу маалыматтарды мектеп администрациясы менен, ата-энелер менен, медициналык кызматкерлер менен алмашып турат.

Ганаисимова Нуржан күрнөнкөөнова Ф.Д